

31 Αυγούστου 2015

Η Εισήγηση του Οικ. Πατριάρχη στη Σύναξη των Ιεραρχών του Θρόνου

/ [Πεμπουσία](#)

Ε Ι Σ Η Γ Η Σ Ι Σ

ΤΗΣ Α. Θ. ΠΑΝΑΓΙΟΤΗΤΟΣ

ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Κ. Κ. Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Υ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΥΝΑΞΙΝ ΤΩΝ ΙΕΡΑΡΧΩΝ ΤΟΥ ΘΡΟΝΟΥ

(29 Αυγούστου 2015)

* * *

Ιερώτατοι και Θεοφιλέστατοι εν Χριστώ αδελφοί,

«Ιδού δη τι καλόν ή τι τερπνόν αλλ' ή το κατοικείν αδελφούς επί το αυτό;» (Ψαλμ. 132). Η ερώτησις αύτη του ιερού Ψαλμωδού έρχεται εις την σκέψιν μας καθώς ατενίζομεν τα προσφιλή πρόσωπά σας κατά την παρούσαν Σύναξιν ημών των εχόντων το μέγα προνόμιον και την υψίστην και πολυεύθυνον τιμήν να διακονώμεν τον πανίερον, ιστορικόν και μαρτυρικόν τούτον Θρόνον ως αρχιερείς αυτού, διαδεχθέντες εις τον κλήρον της επισκοπής σειράν μακράν προκατόχων, εν οίς πλήθος όλον αγίων ανδρών στερεωσάντων την Εκκλησίαν διά του κόπου, των ιδρώτων και ενίοτε του αίματος αυτών. Κύριος ο Θεός δώη αυτοίς ανάπαυσιν και ζωήν αιώνιον εν τη κοινωνία των αγίων Του.

Δόξαν και αίνον αναπέμπομεν τω εν Τριάδι Θεώ ημών, διότι ηξίωσεν ημάς της μεγάλης δωρεάς όπως συνέλθωμεν επί το αυτό εν τω ονόματι του Κυρίου, έχοντες Αυτόν, κατά την διαβεβαίωσιν του Ιδίου (Ματθ. ιη΄ 20), παρόντα εν τω μέσω ημών και την αγάπην Αυτού συνέχουσαν ημάς (Β΄ Κορ. ε΄ 14), «σπουδάζοντες τηρεῖν την ενότητα του Πνεύματος εν τω συνδέσμω της ειρήνης» (Εφ. δ΄ 3), μαρτυρούντες και επιβεβαιούντες ότι «εν σώμα οι πολλοί εσμεν» (Α΄ Κορ. ι΄ 17), μία Εκκλησία, «καίπερ καθ΄ όλης της οικουμένης έως περάτων της γης διεσπαρμένη» (Ειρηναίου, Έλεγχος Ψευδωνύμου Γνώσεως Α΄, 10, 1). Ευχαριστούμεν από καρδιάς πάντας και ένα έκαστον εξ υμών, διότι προθύμως ανταποκρινόμενοι εις την ημετέραν πρόσκλησιν εσπεύσατε να έλθητε ενταύθα από εγγύς και από μακράν διαδηλούντες ούτω την αγάπην και αφοσίωσιν υμών προς την Μητέρα Εκκλησίαν και τον Θρόνον τούτον, του οποίου τον σταυρόν, ως άλλοι συν-Κυρηναίοι μετά του Πατριάρχου αίρετε, εφ΄ ώ έκαστος εξ υμών ετάχθη. Πλήρεις χαράς και αγαλλιάσεως υποδεχόμεθα υμάς εις τας αυλάς της Μητρός Εκκλησίας ευχόμενοι αισίαν και εν παντί ευχάριστον την παραμονήν υμών εις την ιστορικήν Πόλιν ταύτην, την μεγάλην πνευματικήν τροφόν του Γένους μας και του συγχρόνου πολιτισμού.

Εις την παρούσαν Σύναξιν εκλήθησαν να συμμετάσχουν πάντες οι φέροντες το επισκοπικόν αξίωμα Ιεράρχαι του Οικουμενικού Θρόνου ως συναποτελούντες το ιερόν σώμα της Ιεραρχίας αυτού, ανεξαρτήτως των διοικητικών διαβαθμίσεων εν τη κανονική διαρθρώσει του. Ως είναι γνωστόν, κατά την Ορθόδοξον Εκκλησιολογίαν, πάντες οι επίσκοποι είναι ίσοι εξ επόψεως μυστηριακής χάριτος, η δε διάκρισις και διαβάθμισις αυτών κατά την διοίκησιν ουδόλως επηρεάζει την ισότητα ταύτην. Η παρούσα Σύναξις, μη έχουσα διοικητικόν χαρακτήρα, αποτελεί τον φυσικόν χώρο πάντων των επισκόπων του Θρόνου, τους οποίους και υποδεχόμεθα μετά πλείστης χαράς.

Μετά πολλής χαράς ωσαύτως υποδεχόμεθα εις την παρούσαν Σύναξιν και τους

αδελφούς αρχιερείς τους διαποιμαίνοντας τας εν Ελλάδι επαρχίας του Οικουμενικού Θρόνου ευχαριστούντες αυτούς διά την πρόθυμον ανταπόκρισίν των εις την πρόσκλησιν ημών. Ως γνωστόν, οι Ιεράρχαι ούτοι διά της Πατριαρχικής και Συνοδικής Πράξεως του έτους 1928 έχουν διοικητικώς την αναφοράν αυτών εις την Ιεράν Σύνοδον της αγιωτάτης αδελφής Εκκλησίας της Ελλάδος, της οποίας και αποτελούν ισότιμα μέλη, καθ' όσον αι επαρχίαι των λεγομένων «Νέων Χωρών», τας οποίας ούτοι διαποιμαίνουν, διοικούνται επιτροπικώς υπό της Εκκλησίας ταύτης βάσει της εν λόγω Πράξεως. Η συμμετοχή αυτών εις την παρούσαν Σύναξιν ουδόλως προσκρούει εις τας προβλέψεις της μνημονευθείσης Πράξεως, δοθέντος ότι η Σύναξις αύτη, ως ήδη εσημειώθη, δεν έχει διοικητικόν χαρακτήρα, ούτε καλείται να λάβη αποφάσεις διοικητικής φύσεως, ενώ οι εν λόγω Μητροπολίται ουδέποτε έπαυσαν να αποτελούν, και κατά την επίσημον αναγνώρισιν της αγιωτάτης Εκκλησίας της Ελλάδος, μέλη της Ιεραρχίας του Οικουμενικού Θρόνου ως διαποιμαίνοντες επαρχίας του Θρόνου τούτου.

Υποδεχόμενοι και τούτους τους αδελφούς αρχιερείς εν πολλή αγάπη και τιμή δραττόμεθα της ευκαιρίας όπως αποστείλωμεν δι' αυτών προς τον ευσεβή και πιστόν λαόν των επαρχιών των ολόθυμον την Πατριαρχικήν ημών ευλογίαν ευχαριστούντες αυτόν διά την αφοσίωσίν του προς την Μητέρα Εκκλησίαν, την οποίαν αφοσίωσιν και επιδεικνύουν ενθέρμως κατά τας εκεί κατά καιρούς επισκέψεις ημών. Είη Κύριος ο Θεός βοηθός και σκεπαστής αυτών εν πάσιν.

Αγαπητοί αδελφοί,

Την απόφασιν ημών, συνοδική διαγνώμη ληφθείσαν, όπως συγκαλέσωμεν την παρούσαν Σύναξιν υπηγόρευσαν πολλοί και επιτακτικοί λόγοι. Και πρώτιστα πάντων το ότι «απορφανισθέντες αφ' υμών προς καιρόν ώρας, προσώπω ου καρδία, περισσοτέρως εσπουδάσαμεν το πρόσωπον υμών ιδείν εν πολλή επιθυμία» (Α' Θεσ. β' 17). Εις μίαν εποχήν, κατά την οποίαν περισσεύει η μεταξύ των ανθρώπων επικοινωνία διά του διαδικτύου και άλλων μέσων της συγχρόνου τεχνολογίας, η πρόσωπον προς πρόσωπον κοινωνία των ανθρώπων τείνει να ατροφήση. Είναι δε αύτη ο, τι πολυτιμότερον και ιερώτερον διαθέτομεν ως κατ' εικόνα του Τριαδικού Θεού πλασθέντες, η πρόσωπον προς πρόσωπον κοινωνία, άνευ της οποίας η ζωή ημών καθίσταται κόλασις. Είναι γνωστή η αποδιδομένη εις τον άγιον Μακάριον τον Αιγύπτιον διήγησις, κατά την οποίαν ερωτήσας ο άγιος ευρεθέν καθ' οδόν κρανίον ανήκον εις αρχιερέα των ειδώλων πως είναι η εν τη κολάσει κατάστασις έλαβε την απάντησιν: «ουκ έστι πρόσωπον προς πρόσωπον θεάσασθαί τινα, αλλά το πρόσωπον εκάστου προς τον ετέρου νώτον κεκόλληται' ως ουν εύχη υπέρ ημών, εκ μέρους τις θεωρεί το πρόσωπον του ετέρου» (Μακαρίου Αιγυπτίου, Αποφθέγματα P.G. 34, 257).

Ουδέν, συνεπώς, δύναται να υποκαταστήση την πρόσωπον προς πρόσωπον κοινωνίαν, ούτε η δι' αλληλογραφίας ούτε η διά τηλεφώνου η άλλου μέσου, πολλώ δε μάλλον η τείνουσα σήμερον να υποκαταστήση τα πάντα ψηφιακή λεγομένη διά του διαδικτύου επικοινωνία, η οποία ψευδαίσθησιν μόνον προσωπικής κοινωνίας παρέχει επιτείνουσα εν πολλοίς την μεταξύ των ανθρώπων απόστασιν και αποξένωσιν. Δεν είναι τυχαίον ούτε ασήμαντον το ότι και η μετά του Θεού κοινωνία συμπληρούται μόνον όταν λάβη την προσωπικήν αυτής μορφήν εν τη Βασιλεία του Θεού: «βλέπομεν γαρ ἄρτι δι' εσόπτρου εν αινίγματι, τότε δε πρόσωπον προς πρόσωπον» (Α΄ Κορ. ιγ' 12).

Η πρόσωπον προς πρόσωπον αὐτή κοινωνία υπήρξε το πρώτον κίνητρον της παρουσίας Συνάξεως. Δεύτερος και εξ ίσου σημαντικός λόγος της συγκλήσεως αυτής υπήρξεν η ανάγκη ενημερώσεως υμῶν περί του επιτελουμένου έργου εν τω Κέντρῳ του Οικουμενικοῦ Πατριαρχείου. Υπάρχει βεβαίως πληθὺς μέσων ενημερώσεως εἰς τας ημέρας μας, ἀλλ' αὐτὴ ἐνίοτε, ἵνα μὴ εἴπωμεν ἐν πολλοίς, ἀποτελεῖ ἐν τῇ οὐσίᾳ παραπληροφόρησιν, υποκινουμένη ὑπὸ πολλῶν ἐμφανῶν καὶ ἀφανῶν σκοπιμοτήτων, οὐχὶ σπανίως ἐχθρικών πρὸς τὸ Οικουμενικόν Πατριαρχεῖον. Ἡ τοιαύτη παραπληροφόρησις ἀπαντᾷ κυρίως ἐν τῷ διαδικτύῳ καὶ προξενεῖ σύγχυσιν, ἐνίοτε δε καὶ σκανδαλισμόν, εἰς τοὺς ἀποδέκτας αὐτῆς, τόσον ἐκ τοῦ ποιμνίου υμῶν ὅσον καὶ εἰς υμᾶς αὐτοὺς, τοὺς υπευθύνους ποιμένας. Ἀποτελεῖ, συνεπώς, ἀνάγκην ἡ υπεύθυνος ὑπὸ τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας ἐνημέρωσις υμῶν, διὰ νὰ ἐνημερωθῇ ἐν συνεχείᾳ καὶ δι' υμῶν ὁ πιστὸς λαὸς τοῦ Θεοῦ, ὥστε μετ' ἐμπιστοσύνης νὰ ἀποβλέπη εἰς τοὺς κοπιῶντας καὶ μοχθούντας πνευματικούς αὐτοῦ ταγούς, τοὺς ἀόκνως ἐργαζομένους διὰ τὴν πλοήγησιν τοῦ σκάφους τῆς Ἐκκλησίας ἐν μέσῳ πολλᾶκις ἀντιξόων καιρικῶν συνθηκῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἱεράς αὐτοῦ ἀποστολῆς ἐν τῷ συγχρόνῳ κόσμῳ.

Αι συνθήκαι, υπό τας οποίας βιοί και δρα ο ιερός ούτος θεσμός, είναι εις πάντας υμάς γνωσταί. Η συρρίκνωσις της εν τη έδρα του Πατριαρχείου ομογενείας, οφειλομένη εις τας γνωστάς ιστορικές συγκυρίας, προβληματίζει, ως είναι φυσικόν, το Οικουμενικόν Πατριαρχείον, αλλ' η αθρόα προσέλευσις προσκυνητών εκ του εξωτερικού, μαρτυρούσα την προς τον ιερόν θεσμόν αφοσίωσιν των απανταχού της γης τέκνων αυτού, αναπληροί τα ελλείποντα και ζωογονεί εκ νέου τους άλλοτε σφύζοντας υπό λαού ιερούς του χώρους. Δραττόμεθα της ευκαιρίας ταύτης, ίνα ευχαριστήσωμεν και συγχαρώμεν πάντας τους εκ του εξωτερικού αδελφούς ιεράρχας, οίτινες ενθαρρύνουν η οργανώνουν τας προσκυνηματικές ταύτας επισκέψεις, ουχί σπανίως ηγούμενοι οι ίδιοι τούτων, καλλιεργούντες ούτω και αναδεικνύοντες την έμφυτον εις τας ψυχάς του ποιμνίου των αφοσίωσιν προς την Μητέρα Εκκλησίαν.

Λίαν ευχάριστον και σημαντικόν διά το Οικουμενικόν Πατριαρχείον γεγονός αποτελεί η δυνατότης ουχί μόνον επισκέψεως, αλλά και τελέσεως της θείας λατρείας και αυτής ταύτης της θείας Ευχαριστίας εις χώρους, ένθα οι πρόγονοι ημών ελάτρευον τον Θεόν, εν Καππαδοκία, Πόντω, Ανατολική Θράκη και Μικρά Ασία, αδεία των εκασταχού τοπικών αρχών. Η ημετέρα Μετριότης επισκέπτεται και τελεί την Θείαν Λειτουργίαν τακτικώς εις τας περιοχάς αυτάς, μόλις δε προσφάτως είχομεν την συγκινητικήν εμπειρίαν να τελέσωμεν και πάλιν την Θείαν Λειτουργίαν επί τη εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου εις τον μαρτυρικόν χώρον της Τραπεζούντος τη συμμετοχή πολλών πιστών εξ Ελλάδος, και όχι μόνον, επί δε τη αποδόσει της εορτής ταύτης και εν τοις ερειπίοις της ιστορικής Μονής Παναγίας Φανερωμένης εν τη Κυζικηνή Χερσονήσω, η εφέστιος εικών της οποίας μετά την καταστροφήν τεθησαύρισαι εν τω Πανσέπτω Πατριαρχικώ ημών Ναώ. Το αυτό πράττουν και άλλοι εμπερίστατοι αδελφοί ιεράρχαι των Ιερών Μητροπόλεων των περιοχών αυτών.

Αλλ' η αποστολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου δεν εξαντλείται εις το χρέος αυτού, όπως διατηρή ζώσαν την ην παρέλαβε παρά των πατέρων αγιαστικήν και ποιμαντικήν παρουσίαν του εν τω κανονικώ αυτού κλίματι. Η Θεία Πρόνοια και η Ιστορία επέθηκαν επί των ώμων του την μείζονα ευθύνην όπως διασφαλίζη την ενότητα συνόλου της Ορθοδόξου Εκκλησίας και μεταφέρη το πνεύμα και την νοοτροπίαν αυτής εις τον άνθρωπον κάθε εποχής. Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον υπήρξε πάντοτε φορέυς και διαμορφωτής πνευματικών και πολιτισμικών αξιών, και η φωνή του εξακολουθεί να ακούηται μετά προσοχής ευρύτερον και εκτός του στενού εκκλησιαστικού και θρησκευτικού χώρου.

Πιστόν εις το χρέος του τούτο έναντι συνόλου της ανθρωπότητος το Οικουμενικόν Πατριαρχείον ανέλαβε πρωτοβουλίας μείζονος και ευρυτέρας σημασίας διά τον

σύγχρονον άνθρωπον, ως είναι η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, το οποίον σήμερα διατρέχει τον έσχατον κίνδυνον εξ αιτίας της αλογίστου και εγωϊστικής συμπεριφοράς του ανθρώπου. Ούτω, εν έτει ήδη 1989, πρώτον παγκοσμίως μεταξύ όλων των θρησκευτικών ιδρυμάτων, το ημέτερον Πατριαρχείον δι' εγκυκλίου του αιδίου προκατόχου ημών Οικουμενικού Πατριάρχου Δημητρίου, επεσήμανε την κρισιμότητα του οικολογικού προβλήματος και την ανάγκην όπως η Εκκλησία συμβάλῃ διά των πνευματικών και θεολογικών αυτής δυνάμεων εις την διαμόρφωσιν συνειδήσεως και συμπεριφοράς σεβασμού προς την δημιουργίαν του Θεού, την δοθείσαν εις τον άνθρωπον «εργάζεσθαι αυτήν και φυλάσσειν» (Γεν. Β' 15), καθιέρωσε δε διά Συνοδικής Εγκυκλίου την 1^η Σεπτεμβρίου, αρχήν της Ινδίκτου και του εκκλησιαστικού έτους, ως ημέραν προσευχών διά την προστασίαν της δημιουργίας.

Την πρωτοβουλίαν ταύτην του μακαριστού Πατριάρχου Δημητρίου εσυνέχισε και ανέπτυξε περαιτέρω η ημετέρα Μετριότης διά σειράς όλης ενεργειών, ως η οργάνωσις διεθνών επιστημονικών συμποσίων μεταξύ θρησκευτικών ηγετών και ειδικών επιστημόνων προς επίλυσιν συγκεκριμένων οικολογικών προβλημάτων, ως και δι' άλλων δραστηριοτήτων, όπερ ανέδειξε το ημέτερον Πατριαρχείον πρωτόπορον παγκοσμίως εις την αντιμετώπισιν ενός προβλήματος, το οποίον σήμερα αναγνωρίζεται ως το πλέον, ίσως, σοβαρόν και επείγον πρόβλημα της ανθρωπότητας, ως μαρτυρεί και το γεγονός ότι και η πολιτική ηγεσία της ανθρωπότητας αναπτύσσει σήμερα πρωτοβουλίας επειγούσης αντιμετώπισεως αυτού, μεταξύ των οποίων και η υπό του Προέδρου της Γαλλίας διοργανουμένη κατά τον προσεχή Δεκέμβριον διεθνής Διάσκεψις εν Παρισίοις, εις την οποίαν εκλήθη ίνα μετάσχη και η ημετέρα Μετριότης. Σημειωτέον ότι και η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία αναγνωρίζουσα ήδη την κρισιμότητα του ζητήματος συμμετέχει εις την προσπάθειαν αυτήν διά της εκδόσεως προσφάτως ειδικής Παπικής εγκυκλίου, κατά την επίσημον παρουσίαν της οποίας εκλήθη διά πρώτην φοράν ως μόνος θεολογικός σχολιαστής ιεράρχης του Οικουμενικού Θρόνου.

Ούτω, διά των ταπεινών και περιωρισμένων αυτού δυνάμεων το Οικουμενικόν Πατριαρχείον αναδεικνύεται και σήμερα πρωτόπορον εις την αντιμετώπισιν των κρισίμων προβλημάτων του ανθρώπου, τα οποία δεν είναι δυνατόν να αφήνουν αδιάφορον την Εκκλησίαν. Η σπουδαιότης του γεγονότος τούτου διά το κύρος και την διεθνή αναγνώρισιν του ιερού θεσμού μόλις είναι ανάγκη να τονισθή. Δόξα τω αγίω Θεώ και τούτου ένεκα!

Έτερος τομεύς, εις τον οποίον το Οικουμενικόν Πατριαρχείον ανέπτυξε πρωτοβουλίας και εξακολουθεί να διαδραματίζει ηγετικόν ρόλον είναι εκείνος της καταλλαγής μεταξύ των χριστιανών και των θρησκειών. Ο τομεύς ούτος των

πρωτοβουλιών του Οικουμενικού Πατριαρχείου υφίσταται υπό τινων κύκλων επ' εσχάτων εκστρατείαν διαβολής και κατασυκοφαντήσεως ως δήθεν προδοτικός της Ορθόδοξου πίστεως. Αλλ' η καταλλαγή των ανθρώπων μετ' αλλήλων και μετά του Θεού αποτελεί αυτόν τούτον τον σκοπόν της Σαρκώσεως του Θεού και Λόγου και της σταυρικής Αυτού θυσίας (Ρωμ. ε' 10, Β' Κορ. ε' 19), η δε αγία ημών Ορθόδοξος Εκκλησία ου παύεται δεομένη «υπέρ της των πάντων ενώσεως». Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον υπήρξε πρωτόπορον εις την δημιουργίαν της συγχρόνου Οικουμενικής Κινήσεως διά των Εγκυκλίων Ιωακείμ του Γ' το 1902 και της Συνόδου του Πατριαρχείου το 1920 και ουδένα λόγον έχει να λυπήται δι' αυτό. Η συμμετοχή ημών εις την Οικουμενικήν Κίνησιν, είτε υπό την μορφήν των θεολογικών διαλόγων, είτε διά της συμμετοχής εις διαχριστιανικούς οργανισμούς, κατ' ουδένα λόγον προσκρούει εις την πίστιν ημών ότι η Ορθόδοξος Εκκλησία αποτελεί την Μίαν, Αγίαν, Καθολικήν και Αποστολικήν Εκκλησίαν, την οποίαν ομολογούμεν εις το Σύμβολον της Πίστεως ημών, εν ουδεμιά δε περιπτώσει υποδηλοί η συνεπάγεται απάρνησιν η νόθευσιν των δογμάτων της πίστεως ημών η, ως κακοβούλως διαδίδουν τινές, εις «συγκρητισμόν» και δημιουργίαν υπερ-εκκλησίας. Αντιθέτως, διά της συμμετοχής ημών εις την Οικουμενικήν Κίνησιν και ιδία διά των θεολογικών διαλόγων δίδεται η μαρτυρία της Ορθόδοξου πίστεως και καταδεικνύεται η υπεροχή της Ορθοδοξίας, ο σεβασμός προς την οποίαν έχει εμφανώς αυξηθή εις την εποχήν μας εν τη Δύσει ακριβώς λόγω της προβολής αυτής διά της συμμετοχής ταύτης. Άληθεύοντες εν αγάπη», κατά την Αποστολικήν προτροπήν (Εφ. δ' 15), ουδέν έχομεν να ζημιωθώμεν.

Η μετά των λοιπών χριστιανών καταλλαγή ημών καθίσταται ιδιαιτέρως επιτακτική εν τω χώρω της λεγομένης Ορθόδοξου Διασποράς, ένθα διαβιοί μέγα μέρος του ποιμνίου του ημετέρου Πατριαρχείου. Εις πλείστας Μητροπόλεις του Οικουμενικού Πατριαρχείου εν Ευρώπη και Αμερική αι σχέσεις ημών μετά των εκεί διαβιούντων Ρωμαιοκαθολικών και Προτεσταντών είναι και πρέπει να παραμείνουν αρμονικάί, οφείλομεν δε να συγχαρώμεν τους αδελφούς ιεράρχας των περιοχών τούτων διά την συμβολήν των εις την καλλιέργειαν και προαγωγήν των καλών τούτων σχέσεων, εκ των οποίων πολλά ωφελείται το ποίμνιον αυτών. Χάρις εις τας σχέσεις ταύτας εξασφαλίζονται διά το Ορθόδοξον ποίμνιον οι απαραίτητοι χώροι λατρείας και εξυπηρετούνται ζωτικάί ανάγκαι διαβιώσεως αυτού. Θα απετέλει ένδειξιν αχαριστίας εκ μέρους ημών, εάν δεν ανεγνωρίζομεν τον σεβασμόν και την ανυπόκριτον αγάπην, μετά των οποίων περιβάλλουν το ποίμνιον ημών οι ανήκοντες εις άλλας Εκκλησίας και Ομολογίας αδελφοί χριστιανοί και αν δεν ανταπεδίδομεν και ημείς προς αυτούς τα αυτά αισθήματα και την αυτήν συμπεριφοράν.

Οφείλομεν να αναγνωρίσωμεν πάντες ότι η εποχή των αμιγών θρησκευτικώς

κοινωνιών και εθνών παρέρχεται ήδη, και οι λαοί καλούνται να αποδεχθούν την ετερότητα ως συστατικόν στοιχείον των κοινωνιών των, εάν δεν θέλουν να οδηγηθούν εις συγκρούσεις και αναταραχάς. Η συνύπαρξις και συμβίωσις των Ορθοδόξων μετά των λοιπών χριστιανών αποτελεί ήδη αναπότρεπτον πραγματικότητα εις τον χώρον της Διασποράς εξαπλουμένη ταχέως και εντός των άλλοτε αμιγώς Ορθοδόξων εθνών και κοινωνιών και υποχρεούσα την Εκκλησίαν ημών να προσαρμόση διά της οικονομίας την όλην ποιμαντικήν αυτής ζωήν. Ούτως, επί παραδείγματι, η αύξησις του αριθμού των μεικτών γάμων αποτελεί πλέον πραγματικότητα, η οποία υποχρεώνει την Εκκλησίαν να αποδεχθή την μετά των ετεροδόξων κοινήν προσευχήν και λατρείαν, όπερ και εφαρμόζει ήδη εις πάσας τας Ορθοδόξους Εκκλησίας. Τούτο ουδόλως αποτελεί εκτροπήν εκ του θεμελιώδους στοιχείου διαχωρισμού των Ορθοδόξων εκ των λοιπών χριστιανών, συνισταμένου εις την εν τη θεία Ευχαριστία κοινωνίαν, ήτις προϋποθέτει πλήρη συμφωνίαν εν τη πίστει της Εκκλησίας. Επί του σημείου τούτου ουδεμία οικονομία χωρεί.

Πάντων τούτων θεωρουμένων το Οικουμενικόν Πατριαρχείον καλλιεργεί τας αγαθάς σχέσεις αυτού μετά των λοιπών χριστιανών εις πάντα τα επίπεδα από της μικροτέρας ενορίας και επισκοπής μέχρι και της ανωτάτης ηγεσίας αυτού. Ούτως, η ημετέρα Μετριότης υποδέχεται μετά χαράς, αγάπης και τιμής πάντας τους αντιπροσώπους η και αρχηγούς των άλλων χριστιανικών Εκκλησιών και Ομολογιών και ανταποδίδει αυτάς φιλοφρόνως, ως αρμόζει εις πεπολιτισμένην και δη και χριστιανικήν συμπεριφοράν. Τούτο ισχύει όλως ιδιαιτέρως εις την περίπτωσιν της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας, ήτις αποτελεί την μεγαλυτέραν χριστιανικήν κοινότητα και οι μετά της οποίας ιστορικοί δεσμοί πλήρους κοινωνίας εν τη πίστει και τοις Μυστηρίοις επί μίαν όλην χιλιετίαν δεν παύουν να αποτελούν κοινόν κτήμα, επί τη βάσει του οποίου οφείλομεν να επανεύρωμεν και ανοικοδομήσωμεν την, ως μη ώφελεν, απολεσθείσαν πλήρη κοινωνίαν. Επί τω τέλει τούτω διεξάγεται ο πανορθόδοξως αποφασισθείς επίσημος θεολογικός διάλογος, περί της πορείας του οποίου θα ενημερώση το ιερόν σώμα ο Ορθόδοξος συμπρόεδρος αυτού, αλλά και ανταλλάσσονται επισκέψεις επί του ανωτάτου επιπέδου, διά των οποίων επιβεβαιούται η θέλησις αμφοτέρων των πλευρών, όπως εν αγάπη και αληθεία χωρήσουν εις την πλήρη μετ' αλλήλων κοινωνίαν. Ούτως, εκτός της ειθισμένης ανταλλαγής επισκέψεων επισήμων Αντιπροσωπειών κατά τας Θρονικάς Εορτάς εκατέρας των Εκκλησιών, η ημετέρα Μετριότης παρέστη προσωπικώς εις την ενθρόνισιν του νέου Πάπα Φραγκίσκου εν Ρώμη προ διετίας, συνηντήθη μετ' αυτού εις Ιεροσόλυμα επί τη συμπληρώσει πενήτηκοντα ετών από της ιστορικής συναντήσεως εκεί του αιιδίμου προκατόχου ημών Πατριάρχου Αθηναγόρου μετά του Πάπα Παύλου ζ', εδέχθημεν δε την επίσημον επίσκεψιν του νυν Πάπα εις την έδραν ημών κατά την Θρονικήν Εορτήν του ημετέρου

Πατριαρχείου τον παρελθόντα Νοέμβριον. Αι συναντήσεις αύται και αι υπογραφείσαι κατ' αυτάς Κοιναί Δηλώσεις, εύρον ευρείαν απήχησιν ανά τον κόσμον και ανέδειξαν την παρουσίαν και την σπουδαιότητα του Οικουμενικού Πατριαρχείου διεθνώς. Ούτω, το Οικουμενικόν Πατριαρχείον και η Ορθόδοξος Εκκλησία αντί να απομονούνται προβάλλονται και γίνονται γνωστά ανά τον κόσμον επ' ωφελεία εαυτών αλλά και του Γένους ημών.

Το πνεύμα τούτο της καταλλαγής και συμβολής εις την ειρηνικήν συμβίωσιν των ανθρώπων, το οποίον απορρέει εκ του Ευαγγελίου και χαρακτηρίζει κατ' εξοχήν την αγίαν Ορθόδοξον Εκκλησίαν ημών, ωδήγησε το Οικουμενικόν Πατριαρχείον εις το να επεκτείνη πέραν του χριστιανικού χώρου την προσπάθειαν του διαλόγου. Ούτως, από ετών ήδη ηγείται του Διαθρησκειακού Διαλόγου μεταξύ Χριστιανών, Ιουδαίων και του Ισλάμ, διά του οποίου επιδιώκεται ουχί τόσο η εξέτασις των θεολογικών διαφορών, όσον η καλλιέργεια και προώθησις της αρχής και της πεποιθήσεως, την οποίαν προσωπικώς ετονίσαμεν προ ετών εις τα πλαίσια της διαθρησκειακής συναντήσεως του Βοσπόρου, ότι «ο πόλεμος εν ονόματι της θρησκείας αποτελεί πόλεμον κατά της θρησκείας». Και εν μόνον βλέμμα εις την κρατούσαν εν τω κόσμω σήμερον κατάστασιν αρκεί διά να πείση πόσον αληθής και πόσον επίκαιρος είναι ο λόγος ούτος. Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον δίδει και εν τω χώρω τούτω την μαρτυρίαν του.

Αλλ' ως ήδη υπηνίχθημεν, η θεία Πρόνοια επέθεσεν επί των ώμων του ιερού τούτου θεσμού, τον οποίον χάριτι Θεού πάντες ημείς διακονούμεν, και μίαν άλλην βαρείαν ευθύνην, εκείνην της διασφαλίσεως της ενότητος της όλης Ορθοδόξου Εκκλησίας. Το πρωτείον τιμής, το οποίον οι ιεροί Κανόνες των αγίων Οικουμενικών Συνόδων ανεγνώρισαν εις τον επίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, το Οικουμενικόν Πατριαρχείον υποχρεούται και σήμερον να εκπληρώση επ' αγαθώ συνόλου της Ορθοδοξίας.

Εν τω πλαισίω της ευθύνης αυτού διά την κανονικήν τάξιν και ενότητα συνόλου της Ορθοδόξου Εκκλησίας το Οικουμενικόν Πατριαρχείον γίνεται αποδέκτης προσφυγών προς επίλυσιν ζητημάτων αναφυομένων εις τας σχέσεις των Ορθοδόξων Εκκλησιών μετ' αλλήλων η ενίοτε και εντός τινων εξ αυτών, τας οποίας και διά καταλλήλων ενεργειών επιλύει, ως συνέβη προ ετών εν τη Εκκλησία Βουλγαρίας, εν τω Πατριαρχείω Ιεροσολύμων και εν τη Εκκλησία Κύπρου, η προσφάτως κατά την μεταξύ των Πατριαρχείων Ιεροσολύμων και Ρουμανίας διένεξιν. Ατυχώς και ως μη ώφελε τα τοιαύτα ζητήματα δεν παύουν διαρκώς να αναφύωνται, και το Οικουμενικόν Πατριαρχείον διά της Συνοδικής Επιτροπής επί των Διορθοδόξων Ζητημάτων και των αποφάσεων της Αγίας και Ιεράς Συνόδου προσπαθεί να εξεύρη τας καταλλήλους λύσεις. Ως έχετε ασφαλώς πληροφορηθή,

ανεφύη κατ' αυτάς σοβαρά διένεξις μεταξύ των πρεσβυγενών Πατριαρχείων Αντιοχείας και Ιεροσολύμων ως προς την κανονικήν δικαιοδοσίαν εν τω εμιράτω του Κατάρ, προς επίλυσιν της οποίας εργαζόμεθα εντόνως, παραμένει δε ανοικτόν και το εσωτερικόν θέμα της εκλογής του Προκαθημένου της Εκκλησίας Τσεχίας και Σλοβακίας, της οποίας η κανονικότης αμφισβητείται τόσον εντός της Εκκλησίας ταύτης όσον και υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου και πολλών άλλων Ορθοδόξων Εκκλησιών.

Διά ταύτα και άλλα παρόμοια ζητήματα, ως η εν Ουκρανία κρατούσα διαίρεσις του εκεί Ορθοδόξου ποιμνίου, το ημέτερον Πατριαρχείον δέχεται προσφυγάς και μεριμνά διά την επίλυσίν των. Εκ παραλλήλου αναπτύσσει πρωτοβουλίας προς στενοτέραν συνεργασίαν και σύσφιγξιν των σχέσεων μεταξύ των Ορθοδόξων Εκκλησιών, ώστε η Ορθόδοξος Εκκλησία να αποκτήση ενιαίαν φωνήν και να καλλιεργηθή εν αυτή η συνείδησις ότι παρά το ότι κατά την κανονικήν αυτής διάρθρωσιν συνίσταται εκ πολλών αυτοκεφάλων Εκκλησιών δεν παύει να είναι μία Εκκλησία, εκφραζομένη «εν ενί στόματι και μία καρδία».

Ούτως, από του πρώτου ήδη έτους της Πατριαρχίας ημών προέβημεν εις την σύγκλησιν διά πρώτην φοράν Συνάξεων των Προκαθημένων των Ορθοδόξων Εκκλησιών προς ανταλλαγήν απόψεων επί τρεχόντων εν τω κόσμω ζητημάτων, επί των οποίων η Ορθόδοξος Εκκλησία καλείται να αρθρώση ενιαίον λόγον. Μέχρι στιγμής επραγματοποιήθησαν πέντε τοιαύται Συνάξεις, άπασαι ενταύθα εν τω ιερώ Κέντρω πλην της εν Πάτμω και της εν έτει 2000, ήτις έλαβε χώραν εν Ιεροσολύμοις επ' ευκαιρία των εκεί εορτασμών επί τη εισόδω εις την νέαν χιλιετίαν. Άπασαι αι Συνάξεις αύται επραγματοποιήθησαν εις λίαν αδελφικόν κλίμα εξαπολύσασαι Κοινά Μηνύματα, τα οποία είχαν ευρείαν απήχησιν.

Κατά την τελευταίαν τοιαύτην Σύναξιν των Προκαθημένων, την οποίαν συνεκαλέσαμεν ενταύθα κατά μήνα Μάρτιον του παρελθόντος έτους 2014, ελήφθη τη προτάσει ημών μία όντως ιστορική απόφασις: η σύγκλησις ενταύθα κατά το προσεχές έτος 2016 της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Η σημασία και σπουδαιότης του γεγονότος τούτου μόλις είναι ανάγκη να υπογραμμισθή. Ήδη από του 1923 το Οικουμενικόν Πατριαρχείον εμελέτα την σύγκλησιν Πανορθόδοξου Συνόδου εν έτει 1925 εν συνδυασμώ προς την επέτειον της μνήμης της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου μη δυνηθέν να την πραγματοποιήση ένεκα των γνωστών ιστορικών συγκυριών. Την προσπάθειαν επανέλαβε το Οικουμενικόν Πατριαρχείον εν έτει 1930, ότε και συνήλθε προς τούτο εν Αγίω Όρει Πανορθόδοξος Προπαρασκευαστική Επιτροπή, αλλά και πάλιν δεν κατέστη δυνατή η πραγματοποίησις της Συνόδου λόγω της διεθνούς καταστάσεως. Το θέμα επανήλθε κατά τα πρώτα έτη της δεκαετίας του 1960, ότε και απεφασίσθη

πανορθόδοξως η σύγκλησις της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθοδόξου Εκκλησίας και ωρίσθη ο τρόπος προπαρασκευής αυτής. Παρά το ότι η προπαρασκευή αυτή ξεκίνησεν αμέσως, η ολοκλήρωσις αυτής διά διαφόρους λόγους καθυστέρησεν ανεπιτρέπτως επί πέντε περίπου δεκαετίας λόγω ενδορθόδοξων προβλημάτων.

Περί της σημερινής καταστάσεως της προπαρασκευής της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου θέλει ενημερώσει το ιερόν τούτο σώμα ο Ιερώτατος Μητροπολίτης Περγάμου, Πρόεδρος της Συνοδικής Επιτροπής επί των Διορθόδοξων Ζητημάτων και πρόεδρος των Διορθόδοξων Προπαρασκευαστικών Επιτροπών και των Προσυνοδικών Πανορθόδοξων Διασκέψεων. Ημείς θα περιορισθώμεν εις γενικωτέρας τινάς παρατηρήσεις επί του σοβαρωτάτου τούτου θέματος.

Εν πρώτοις οφείλομεν να επισημάνωμεν την σπουδαιότητα και την ανάγκην της αμέσου συγκλήσεως της Συνόδου. Η μακρά καθυστέρησις της πραγματοποιήσεώς της έχει ήδη εκθέσει σοβαρώς την Ορθόδοξον Εκκλησίαν έναντι του λοιπού χριστιανικού κόσμου και πέραν τούτου, μέχρι σημείου να εντρεπώμεθα κυριολεκτικώς, όταν ερωτώμεθα πότε επί τέλους θα συνέλθη η εξαγγελθείσα Σύνοδος. Η Ορθόδοξος Εκκλησία τονίζει και διδάσκει εις την Εκκλησιολογίαν της την συνοδικότητα, αλλ' εν τη πράξει δεν εφαρμόζει αυτήν εις οικουμενικόν επίπεδον παρέχουσα την εικόνα συνομοσπονδίας Εκκλησιών αντί εκείνης της Μιάς, Αγίας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας. Πάσα περαιτέρω αναβολή συγκλήσεως της Συνόδου εκθέτει την Εκκλησίαν ημών ουχί μόνον εις τα όμματα των μη Ορθόδοξων, αλλά και έναντι των ιδίων αυτής εκκλησιολογικών αρχών και πιστευμάτων. Εις τον καλοπροαίρετον αντίλογον, ο οποίος ακούεται, ότι η προετοιμασία της Συνόδου θα έδει να είναι πληρεστέρα και να περιλαμβάνη θέματα περισσότερο φλέγοντα και επίκαιρα, η απάντησις είναι ότι το μείζον και προέχον είναι αυτή αύτη η πραγματοποίησις της Συνόδου, η οποία θα αποτελέση την απαρχήν και άλλων Συνόδων, κατά τας οποίας θα εξετασθούν τα πλέον φλέγοντα και επίκαιρα ζητήματα. Το καλλίτερον είναι εχθρός του καλού, κατά την γνωστήν ρήσιν, και θα ήτο κρίμα επιζητούντες το τέλειον να απολέσωμεν το αναγκαίον.

Δευτέρα παρατήρησις επί του θέματος τούτου είναι η διευκρίνησις περί της φύσεως της συγκαλουμένης Αγίας και Μεγάλης Συνόδου. Κατά την επιλογήν της ονομασίας της Συνόδου ταύτης υπό της Α΄ Προσυνοδικής Πανορθόδοξου Διασκέψεως απεφεύχθη συνειδητώς ο χαρακτηρισμός αυτής ως Οικουμενικής Συνόδου διά τον λόγον ότι δεν καλούνται ως μέλη αυτής οι εκ της Δύσεως χριστιανοί, ως συνέβαινε πάντοτε εν τη αρχαία Εκκλησία κατά την σύγκλησιν Οικουμενικών Συνόδων. Η αυθεντία της Συνόδου ταύτης εκτείνεται, συνεπώς,

μόνον εις τον χώρον της Ορθοδόξου Εκκλησίας, χωρίς τούτο να σημαίνει ότι δεν δύναται να λάβη αυτή αποφάσεις αναφερομένας εις τας σχέσεις της Οροδοξίας προς τον λοιπόν χριστιανικόν κόσμον.

Τέλος, θα ήτο παράλειψις εάν δεν επεσημαίνομεν προς το ιερόν τούτο σώμα τας δυσκολίας τας οποίας αντιμετωπίζει το όλον εγχείρημα της πραγματοποιήσεως της Αγίας και Μεγάλης Συνόδου. Αι πλείσται και σοβαρώτεροι εκ των δυσκολιών τούτων προέρχονται εκ του γεγονότος ότι εις πολλάς εκ των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών έχει, ατυχώς, διεισδύσει το πνεύμα του εθνικισμού, ενίοτε δε και αυτού τούτου του καταδικασθέντος ως αιρέσεως εθνοφυλετισμού, το οποίον μετατρέπει την Εκκλησίαν εις θεραπευρίδα κρατικών πολιτικών επιδιώξεων. Ούτω, τινές των αδελφών Ορθοδόξων Εκκλησιών, τελούσαι εν στενή συνεργασία μετά των Κυβερνήσεων του τόπου των και απολαμβάνουσαι άφθονον την οικονομικήν των υποστήριξιν, προσπαθούν διά παντός μέσου, περιλαμβανομένης και της προετοιμαζομένης Αγίας και Μεγάλης Συνόδου, να προωθήσουν πολιτικής φύσεως συμφέροντα και σχεδιασμούς, επιφέρουσαι διά του τρόπου τούτου ρήγματα εις την ενότητα της Ορθοδοξίας. Το Οικουμενικόν Πατριαρχείον ως υπερεθνική Εκκλησία αντιπαλεύει προς τας τοιαύτας τάσεις, διότι θέτει υπεράνω όλων την ενότητα και το συμφέρον της Εκκλησίας, αντιμετωπίζον εν τη διακονία ταύτη ουχί σπανίως προσπαθείας, φανεράς η αφανείς, υπονομεύσεως του ρόλου του ως πρωτοθρόνου Εκκλησίας και εγγυητού της ενότητος αυτής.

Αγαπητοί εν Κυρίω αδελφοί,

Διά των ανωτέρω ηθελήσαμεν να λάβητε γνώσιν, έστω και ακροθιγώς, του έργου, το οποίον επιτελείται εν τω ιερών Κέντρω εις εκπλήρωσιν της υψηλής αποστολής, ήτις ανετέθη υπό της Θείας Προνοίας εις την Πρωτόθρονον ταύτην Εκκλησίαν, την οποίαν πάντες ημείς έχομεν το μέγα προνόμιον να διακονώμεν. Το πολυεύθυνον και πολυεπίπεδον τούτο έργον διεξάγεται επιτυχώς παρά τα περιωρισμένα εις την διάθεσιν του Οικουμενικού Πατριαρχείου μέσα και τον συρρικνωθέντα μετά την διακοπήν της λειτουργίας της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης αριθμόν των στελεχών αυτού, χάρις εις την εργατικότητα και αφοσίωσιν του διοικητικού και λοιπού προσωπικού των Πατριαρχείων, προς το οποίον εκφράζομεν και αύθις την ευαρέσκειαν της Μητρός Εκκλησίας και ημών προσωπικώς.

Ιδιαιτέρως επιθυμούμεν να μνημονεύσωμεν την συμβολήν των αγίων αδελφών των εκάστοτε συγκροτούντων την περί ημάς Αγίαν και Ιεράν Σύνοδον, ήτις μετά του Πατριάρχου εποπτεύει την όλην πορείαν του έργου της Εκκλησίας λαμβάνουσα τας απαραίτητους και ουχί πάντοτε ευχερείς αποφάσεις. Αισθανόμεθα ιδιαιτέραν

ικανοποιήσιν και δοξάζομεν τον δωρεοδότην Κύριον, διότι επί της Πατριαρχίας ημών επανήλθε το καθεστώς της εκ περιτροπής συμμετοχής εις την συγκρότησιν της Αγίας και Ιεράς Συνόδου πάντων των εν ενεργεία Μητροπολιτών του Θρόνου, γεγονός το οποίον επιτρέπει εις αυτούς να ασκούν το εκ των ιερών Κανόνων απορρέον δικαίωμα και χρέος των, και σφυρηλατεί έτι μάλλον τους μεταξύ του ιερού Κέντρου και των επαρχιών του Θρόνου δεσμούς.

Πάντα ταύτα και όσα εισέτι παρελείφθησαν, ίνα μη μακρηγορήσωμεν υπερβαλλόντως, μαρτυρούν ότι η χάρις του Θεού, «η τα ασθενή θεραπεύουσα και τα ελλείποντα αναπληρούσα», δεν έπαυσε σκέπυσα και κατευθύνουσα τον ιερόν τούτον θεσμόν εις επιτέλεισιν της υψηλής αυτού αποστολής, παρέχουσα ημίν την βεβαίαν ελπίδα ότι ουδεμία αντίξοος δύναμις η ανθρωπίνως τυχόν δυσοίωτος πρόβλεψις δεν θα ισχύση να ανακόψη η παρεμποδίση την εκπλήρωσιν της αποστολής ταύτης. Διότι η Μήτηρ Εκκλησία, κατά το Παύλειον, «οίδε και ταπεινούσθαι, οίδε και περισσεύειν• εν παντί και εν πάσι μεμύηται και χορτάζεσθαι και πεινάν, και περισσεύειν και υστερείσθαι» (πρβλ. Φιλ. δ', 12-13). Πορευομένη διά μέσου των αιώνων ως ο Απόστολος, «διά δόξης και ατιμίας, διά δυσφημίας και ευφημίας» (Β' Κορ. ς', 8-9) γνωρίζει, ως εκείνος, ότι η δύναμις του Θεού «εν ασθενεία τελειούται» (Β' Κορ. ιβ', 9). Οι δέκα επτά περίπου αιώνες του ιστορικού βίου της μαρτυρούν και επιβεβαιούν το του ψαλμωδού «Κύριος εμοί βοηθός, και ου φοβηθήσομαι τι ποιήσει μοι άνθρωπος» (Ψαλμ. 117, 6).

Αγαπητοί αδελφοί,

Η Εκκλησία δεν είναι εκ του κόσμου, αλλά ζη εν τω κόσμω (πρβλ. Ιω. ιζ', 6). Τα προβλήματα του συγχρόνου κόσμου αποτελούν και προβλήματα της Εκκλησίας, διότι αποτελούν προβλήματα του ποιμνίου της. Το γνωρίζετε αυτό όλως ιδιαιτέρως όσοι εξ υμών ποιμαίνετε λαόν εις τας επαρχίας σας. Τα προβλήματα ταύτα διαφέρουν από περιοχής εις περιοχήν, αλλά καθίστανται διαρκώς και περισσότερο κοινά. Αι παραδοσιακώς χριστιανικάί κοινωνίαί εκκοσμικεύονται ραγδαίως, και τούτο καθιστά αναγκαίαν την προσαρμογήν της Εκκλησίας εις τας νέας κοινωνικάς συνθήκας χωρίς να αλλοιωθή ο πυρήν του Ευαγγελίου και της άπαξ παραδοθείσης τοις αγίοις πίστεως (πρβλ. Ιούδα 3-4).

Η αγία ημών Ορθόδοξος Εκκλησία διακρίνεται διά την αφοσίωσιν αυτής εις την Παράδοσιν. Διά μέσου όμως των αιώνων ασκούσα την καλώς νοουμένην οικονομίαν επέτυχε την προσαρμογήν εις τας εκάστοτε συνθήκας χωρίς την απομάκρυνσιν εκ του πυρήνος του Ευαγγελίου. Με οδηγόν το Κυριακόν «το σάββατον διά τον άνθρωπον εγένετο, ουχ ο άνθρωπος διά το σάββατον» (πρβλ. Μαρκ. β', 27) και εφαρμόζουσα τον όντως χρυσούν ακροτελεύτιον Κανόνα της Πενθέκτης Οικουμενικής Συνόδου [κανών 102] η Ορθόδοξος Εκκλησία έθεσε το

ανθρώπινον πρόσωπον, την εικόνα ταύτην του Τριαδικού Θεού, ως ύψιστον κριτήριο εις τας εκάστοτε αποφάσεις της. Τούτο βεβαίως προϋποθέτει πνευματικήν διάκρισιν και διασφαλίζεται μόνον διά συνοδικών αποφάσεων. Διό και η ανταλλαγή γνωμών μεταξύ των επισκόπων της Εκκλησίας επί τοιούτων θεμάτων κρίνεται λίαν χρήσιμος και αναγκαία. Η παρούσα Σύναξις έχει ως σκοπόν να προσφέρη εις ημάς και την δυνατότητα ταύτην.

Τέλος, οφείλομεν να επισημάνωμεν το γεγονός ότι πέραν των εκ της εκκοσμικεύσεως των κοινωνιών κινδύνων η Εκκλησία σήμερον ευρίσκεται αντιμέτωπος προς γενικωτέρας αναταραχάς, αι οποίαι εις ωρισμένας περιπτώσεις απειλούν αυτήν ταύτην την υπόστασίν της. Τούτο ισχύει ιδιαιτέρως εις περιοχάς, όπου διαβιούν από αιώνων και Ορθόδοξοι Εκκλησίουι, προς τας οποίας έχομεν διαρκώς εστραμμένην την σκέψιν και τας προσευχάς μας. Προ του κινδύνου τούτου εν μόνον αντίδοτον διαθέτομεν: το κήρυγμα και την προσπάθειαν της ειρήνης και καταλλαγής. Ο διάλογος της καταλλαγής δεν είναι σήμερον πολυτέλεια, είναι ζωτική ανάγκη πρώτιστα δι' ημάς αυτούς και την Εκκλησίαν. Διά τούτο και το Οικουμενικόν Πατριαρχείον δι' όλων των δυνάμεών του ηγείται κάθε προσπάθειας καταλλαγής. Οι καιροί είναι κρίσιμοι και η ευθύνη και το χρέος ημών ως Εκκλησίας του παθόντος υπέρ του κόσμου Κυρίου καλούν πάντας ημάς εις την εκπλήρωσίν του.

«Λοιπόν, αδελφοί, χαίρετε, καταρτίζεσθε, παρακαλείσθε, το αυτό φρονείτε, ειρηνεύετε. Και ο Θεός της αγάπης και ειρήνης έσται μεθ' υμών» (Β' Κορ. ιγ', 11-12). Ταύτας τας σκέψεις και τα αισθήματα ημών ησθάνθημεν την ανάγκην να εκθέσωμεν εις την αγάπην σας ως εισαγωγήν εις το έργον της παρούσης Συνάξεως. Δι' αυτών ηθελήσαμεν να καταστήσωμεν υμάς κοινωνούς «του έργου της πίστεως και του κόπου της αγάπης και της υπομονής της ελπίδος» (Α' Θεσ. α', 3) της Μητρος Εκκλησίας, η οποία ενεπιστεύθη εις ένα εκαστον εξ ημών την υψίστην τιμήν και ευθύνην της επισκοπικής διακονίας. Προσβλέποντες μετά πολλής χαράς εις την ανταλλαγήν μεθ' υμών των απασχολούντων πάντας ημάς προβληματισμών και σκέψεων περί την εκπλήρωσιν της ευθύνης ταύτης, κηρύσσομεν την έναρξιν των εργασιών της παρούσης Συνάξεως εναποθέτοντες αυτήν εις την πνοήν του Παρακλήτου.